

o spolupachatelství skutek stěžovatelův posuzovati v souvislosti s činy ostatních osob na témže místě v téže době proti téže osobě se stejným úmyslem jednajících, totiž žen, které počaly L-u chytati rukama. Tuto souvislost všeho jednání předsevzatého proti L-ovi davem, jímž byl obstoupen, má zřejmě soud na zřeteli, zdůrazňuje v rozsudku, že stěžovatel využítkoval tísně, t. j. obklopení L-y davem. Toto obklopení znemožňovalo, neb alespoň stěžovalo L-ovi útěk i pro případ, že by dav a s ním stěžovatel použil vážnějších útoků, setrval-li by L-a, ač byl chytán rukama a stržen mu klobouk, na chůzi do N. J. (k práci). Situace, již podle rozsudečného zjištění stěžovatel využítkoval, poukazovala způsobem pro L-u poznatelným k tomu, že mu, neupustí-li od svého úmyslu, dostaviti se do práce v závodě, jehož zaměstnancem byl, bude způsobena vážnější ještě újma při nejmenším na tělesné nedotknutelnosti, než jaká mu byla již nastala chytáním se ho rukama a strhnutím klobouku. By nátlak takovýmto jednáním nebo jinou činností §u 1 zákona o útisku na vůli dotčené osoby vykonaný byl určité intensity, zákon na rozdíl od skutkové podstaty zločinu vydírání nepožaduje. Tresce činnost tohoto rázu pro případ, že jest výronem úmyslu vynutiti bezprávně na osobě jí dotčené, by něco konala; opomenula nebo snášela, předpokládá zákon zřejmě, že činnost ta je povšechně způsobilá působiti na vůli osoby té ve směru naznačeném, takže není třeba, by způsobilost ta byla v konkrétním případě zvláště zjištěna. Aniž by záleželo na tom, zda způsobilost zlého nakládání nebo vyhrůžky zlým nakládáním zákonem povšechně předpokládaná v konkrétním případě podle zvláštních okolností jeho více nebo méně se uplatňovala, pokud se týče uplatnila, čili nic, vybočuje skutek stěžovatelův z podpůrné proň skutkové podstaty §u 496 tr. zák. již pro zjištěný úmysl, s nímž stěžovatel jednal, a naplňuje, jak nalézací soud správně rozhodl, skutkovou podstatu přestupku útisku podle §u 1 zákona čís. 309 Sb. z. a n. z r. 1921.

Čís. 2657.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Pro pojem »shromáždění (zástupu)« ve smyslu §u 39 čís. 2 zákona nestačí přítomnost šesti osob: ta odpovídá pojmu »více lidí«, který znamená počet dvou lidí sice převyšující, avšak přece tak nepatrný, že možno na první pohled zjistiti, kolik osob tu jest a které to jsou, a počet ten se podstatně změní, ubudou-li nebo přibudou-li jedna nebo dvě další osoby.

(Rozh. ze dne 12. února 1927, Zm II 390/26).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečným stížnostem státního zastupitelství a obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 22. července 1926, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným přečinem rušení obecného míru podle §u 14 čís. 5 zák. na ochranu republiky, zrušil napadený rozsudek v tomto výroku, ve výroku o trestu a výrocích s ním souvisejících a sprostil obžalovaného podle §u 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro onen přečin, jehož

prý se dopustil tím, že dne 4. února a 6. března 1926 v H. veřejně nebo před více lidmi pobuřoval proti československému státu pro jeho vznik a proti jeho demokraticko-republikánské formě; za přestupek proti bezpečnosti cti podle §u 491 tr. zák. a čl. V. zák. čís. 8/63 vyměřil mu znovu trest.

D ů v o d y:

Obě zmateční stížnosti napadají — a to i stížnost veřejného obžalobce jen ve prospěch obžalovaného — rozsudek první stolice, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným přečinem §u 14 čís. 5 zákona na ochranu republiky, a namítají — stížnost obžalobce, uplatňujíc správně důvod zmatečnosti podle čís. 9 písm. a), stížnost obžalovaného poukazujíc k ustanovení čís. 9, přesněji čís. 9 písm. a) §u 281 tr. ř., souhlasně, že napadená část odsuzujícího výroku spočívá na nesprávném výkladu zákonného pojmu »veřejně«. Námitka jest oprávněna. Rozhodovací důvody první stolice zjišťují, že závadné projevy byly proneseny ve vrátnici a ve spolkové místnosti jámy »Hubert« v H. v přítomnosti čtyř osob ve vrátnici a šesti osob ve spolkové místnosti; a že do vrátnice (portýrny) jest veřejný přístup. Skutečnostmi takto zjištěnými není opodstaněn pojem »veřejnosti«, vyžadované s hlediska §u 14 čís. 5 zákona na ochranu republiky. Kterým počtem osob v zástupu nebo shromáždění seskupených nabývá skutek zákonem v §u 14 čís. 5 předpokládané veřejnosti, zákon číselně nestanoví, avšak možno na to usouditi z toho, že zákon počítá na jiných místech, na př. v čís. 1 téhož §u vedle pojmu veřejnosti s pojmem »před více lidmi« nebo »více lidí«. Tímto pojmem označuje zákon postřehnutelnost skutku několika málo lidmi, t. j. počtem lidí, převyšujícím sice — ježto zákon vychází na jiných místech i z předpokladu přítomnosti dvou osob — počet dvou lidí, avšak přece tak nepatrným, že možno na první pohled zjistiti, kolik osob tu jest a které tu jsou, a že jest každý jednotlivec ještě složkou o sobě nikoliv bezvýznamnou, takže se počet možných pozorovatelů skutku podstatně mění, odloučí-li se od nich anebo připojí-li s k nim jedna nebo dvě další osoby. Že takovým nepatrným počtem, tedy jen více lidmi jsou čtyry osoby, jest nade vše pochybnost zřejmo; neb odloučením se i jen dvou z nich nezbyl by ani počet předpokládaný pojmem »před více lidmi«. Z pojmu toho není však ani ještě vykročeno předpokladem, že bylo přítomno šest osob. I při takovém počtu lze, zejména jsou-li seskupeny v uzavřené místnosti (spolkové místnosti), pouhým mžiknutím oka zjistiti, kolik jich jest a, kdo to jsou; odchodem i jen dvou klesne a připojením se i jen dalších dvou stoupá původní počet o celou třetinu, docházejí takto podstatné změny. Postřehnutelnost a působivost skutku omezuje se, je-li přítomno jen šest osob anebo dokonce jen čtyři osoby na několik málo osob, tedy na »více lidí« a nedosahuje obzvláště za daných místních poměrů širšího rozsahu pojmem »veřejnosti« předpokládaného (§ 39 čís. 2 zák.). Závěr nalézacího soudu, že skutek stal se před shromážděním a tím veřejně, spočívá tedy na nesprávném výkladu zákona a odsuzující výrok jest jako výron tohoto nesprávného názoru zmatečným podle čís. 9 a) §u 281 tr. ř. Proto bylo tuto část výroku

o vině a důsledkem toho i výrok o trestu a výroky s tím související zrušiti. Ve skutku, který byl předmětem zrušeného výroku o vině, nedostává se podle skutkového závěru nalézacího soudu zmateční stížností veřejného obžalobce nenapadeného zlého úmyslu přečinem §u 14 č. 1 zákona na ochr. rep. předpokládaného, s jehož hlediska by ovšem postačovalo již i spáchání »před více lidmi«. Ježto však předpisu §u 14 č. 5 zák. na ochr. rep. bylo na zjištěný skutkový stav použito nesprávně, jelikož tu nebylo »veřejnosti«, bylo obžalovaného z obžaloby zprostiti a vyměřiti mu znova trest za přestupek proti bezpečnosti cti, jímž byl nezrušenou částí rozsudku prvé stolice uznán vinným.

Čís. 2658.

Spoluvina svedení ke křivému svědectví osoby na trestném činu súčasněné, jejíž výpověď sloužila jen k zakrytí vlastní viny, není trestnou podle §§ 5, 199 a) tr. zák.

Ucházení se o křivé svědectví podléhá §u 199 a) tr. zák., třebas ten, u něhož se bylo ucházeno, sám byl spolupachatelem trestného činu, nebylo-li v době ucházení se proti němu podezření, nýbrž přicházel v době té v úvahu výlučně jako svědek.

(Rozh. ze dne 12. února 1927, Zm II 405/26).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu ve Znojmě ze dne 27. srpna 1926, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu ucházením se o křivé svědectví podle §§ 197, 199 a) tr. zák.

Důvody:

Uplatňujíc důvod zmatečnosti podle §u 281 č. 9 písm. a) tr. ř., namítá zmateční stížnost, že souzené projevy obžalovaných nezakládají skutkové podstaty zločinu §§ 197, 199 písm. a) tr. zák., jelikož jde v nich o beztrestnou domluvu pachatelů trestného činu s jinou osobou, která se s nimi společně dopustila skutku, o němž byla, ovšem ve formě svědeckého výslechu, soudem slyšena. Stížnost není v právu. Podle rozsudečných důvodů hrál dne 17. dubna 1923 v hostinci stěžovatelově Jan Č. se stěžovatelem a s ostatními obžalovanými zakázanou hru komando. Mezi tím, co se na chvíli Jan Č. vzdálil z hostinské místnosti a dlel venku, byli ostatní hráči četnictvem přistiženi, a, ježto nikdo Č-a neprozradil, nebylo proti němu pojata podezření ani učiněno trestní oznámení pro přestupek §u 522 tr. zák. Této skutečnosti využili ostatní spoluhráči — obžalovaní — a když došlo k hlavnímu přelíčení proti nim dne 5. května 1926, popírali, že tehda hráli komando, tvrdíce, že hráli preferanc; obžalovaní Jan K. a Alois B. se v této příčině přímo dovolávali svědectví Jana Č-a; soudce tento důkaz připustil a věděli všichni obžalovaní, že Č. bude slyšen jako svědek u soudu. Než došlo k novému hlavnímu přelíčení, vybízeli všichni obžalovaní — tedy i stěžovatel — Č-a,